

मधुवन नगरपालिका

मधुवन राजपत्र

खण्ड: ७ संख्या: ५ प्रमाणीकरण मिति: २०८०/०८/२५
प्रकाशन मिति: २०८०/०९/१६

भाग: २
मधुवन नगरपालिका

कृषक समूहमा आयआर्जन कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि २०८०

नगर कार्यपालिका बैठकबाट स्वीकृत मिति: २०८०/०८/२५

१-पृष्ठभूमी

नेपालको संविधान २०७२ मा व्यवस्था भए अनुसार कृषितथा पशुपालन, कृषिउत्पादन व्यवस्थापन, पशु स्वास्थ्य तथा कृषि प्रसारको व्यवस्थापन संबन्धि कार्यहरु स्थानिय तहबाट सम्पादन गर्नु पर्ने भएको र संघियता कार्यान्वयनको सन्दर्भमा बजेट कार्यक्रम, जनशक्ति तथा साधन श्रोतहरु स्थानिय तहमा हस्तान्तरण हुँदै गरेको सन्दर्भमा कृषक समुदायको जीविकोपार्जनमा अनादिकालदेखि महत्वपूर्ण स्थान ओगटेको पशुपालन व्यवसायलाई विविधिकरण, व्यवसायीकरण, बजारीकरण आयमुलक तथा सम्मानित पेशाको रुपमा विकास गरी पशुधनको उत्पादन र उत्पादकत्व अभिवृद्धि गर्दै पशुजन्य उत्पादनहरुमा यस मधुवन नगरपालिका लाई आत्मनिर्भर बनाई रोजगारी स्थापना र राष्ट्रिय उत्पादनमा समेत योगदान दिन यस नगरपालिकाबाट संचालन हुने पशु सेवा सम्बन्धि कार्यक्रमहरुको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (२) बमोजिम यो कार्यविधि जारी गरिएको छ ।

२. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

(क) यो कार्यविधिको नाम “कृषक समूहमा आयआर्जन कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि २०८०” रहेको छ

(ख) यो कार्यविधि मधुवन नगरकार्यपालिकाबाट स्वीकृत भएपछि प्रारम्भ हुनेछ ।

३. परिभाषा: विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा

(क) “कार्यविधि” भन्नाले “कृषक समूहमा आयआर्जन कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि २०८०” सम्भन्नु पर्दछ ।

(ख) “नगरपालिका” भन्नाले मधुवन नगरपालिका र “नगरकार्यपालिका” भन्नाले मधुवन नगरकार्यपालिका सम्भन्नु पर्दछ ।

(ग) “आर्थिक विकास समिति” भन्नाले मधुवन नगरकार्यपालिकाले गठन गरेको आर्थिक विकास समिति सम्भन्नु पर्दछ ।

(घ) “शाखा” भन्नाले मधुवन नगरकार्यपालिकाको पशु सेवा शाखा र “कार्यक्रम” भन्नाले मधुवन नगरसभाबाट स्वीकृत भएका पशु सेवा सम्बन्धी कार्यक्रमहरु सम्भन्नु पर्दछ ।

(ङ) “सेवा केन्द्र” भन्नाले पशु सेवा शाखा मातहतमा मधुवन नगरपालिकाक्षेत्रमा संचालित पशु सेवा संबन्धि सेवा प्रदान गर्ने ईकाइहरु सम्भन्नु पर्दछ ।

(च) “पशु विकास समन्वय समिति” भन्नाले कार्यक्रम क्षेत्र तथा लाभग्राही छनौट, मापदण्ड निर्धारण र अनुगमन तथा मुल्याङ्कनका लागि “पशु सेवा कार्यक्रमहरु सञ्चालन निर्देशिका-२०७६” बमोजिमका पदाधिकारी रहने गरी नगर स्तरमा गठन भएको कार्यदल सम्भन्नु पर्दछ ।

(छ) “लाभग्राही” भन्नाले पशु सेवा शाखा/केन्द्रबाट कार्यक्रममा व्यवस्था भए अनुसार अनुदान, पशु उत्पादनमा प्रयोगहुने वस्तु, सामाग्री तथा उपकरणहरु र सेवा प्राप्त गर्ने कृषक/कृषक समुह/समिति/सहकारी/उद्यमी/निजी व्यवसाय तथा संस्था समेतलाई जनाउँछ ।

४. उद्देश्य-

- समूहमा आयआर्जन सम्बन्धि कार्यक्रमहरुको पारदर्शी तरिकाले उचित मापदण्ड तयार पारि कार्यान्वयन गर्ने ।
- वास्तविक सेवाग्राही छनौट गर्न सहयोग पुगाउने ।

५. कार्यक्रममा संलग्न निकायहरु र तिनको जिम्मेवारी

क- समूहको जिम्मेवारी

- आफुले पेश गरेको कार्योजना अनुसार काम गर्ने लिखित प्रतिबद्धता जाहेर गर्ने र सोही मुताविक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
- काबु भन्दा बाहिरको परिस्थितीमा बाहेक कम्तिमा ३ वर्ष सम्म व्यवसाय छोड्न नपाउने ।
- नियमित रुपमा तोकिएको ढाँचामा प्रगति विवरण भरी सम्बन्धित सेवा केन्द्र मार्फत पशु सेवा शाखामा कार्यालयमा पठाउने ।

ख- पशु सेवा शाखा/पशु सेवा केन्द्रको जिम्मेवारी-

- सूचना प्रकाशन, “पशु विकास समन्वय समिति”को निर्णय अनुसार फर्म छनौट, अनुगमन, कार्यक्रम कार्यान्वयन सम्झौता, कार्यान्वयन तथा फरफारक गर्न सहयोग गर्ने ।
- आफ्नो कार्य क्षेत्रको मातहतमा रहेका सेवाग्राहीहरुलाई आवश्यक प्राविधिक सेवा उपलब्ध गराउने ।
- पशु सेवा केन्द्रले मासिक, चौमासिक र बार्षिक अनुगमन गरी पशु सेवा शाखामा प्रतिवेदन पठाउने ।

ख- सिफारिस गर्ने वडा कार्यालयको जिम्मेवारी

- सही रुपमा काम गर्ने वास्तविक सेवा ग्राही हरु लाई उक्त कार्यक्रमका लागि लिखित सिफारिस गर्ने ।
- कामको अनुगमन गर्ने, रिपोर्टिङ गर्ने र सहजकर्ताको भूमिका निर्वाह गर्ने

६. कार्यक्रम सञ्चालनको कार्यक्षेत्र: यो कार्यक्रम मधुवन नगरपालिकाका सबैवडाहरुमा समूहबाट माग भए बमोजिम लागू हुनेछन ।

७. कार्यक्रम सञ्चालन प्रक्रिया: यो कार्यक्रम पशु सेवा शाखाबाट वडाहरुको सिफारिस, समन्वयमा सञ्चालन हुनेछ ।

अ) अनुसूची १ बमोजिम १५ दिने सूचना आवश्यकता अनुसार टाँस वा प्रकाशन गरी अनुसूची २ बमोजिम निवेदन र अनुसूची ३ बमोजिम प्रस्ताव तथा कार्ययोजना माग गर्ने ।

- आ) पशु विकास समन्वय समिति, नगर कार्यपालिका वा नगरपालिकाको अनुगमन समिति, आर्थिक विकास समिति, पशु सेवा शाखा/केन्द्र, वडा कार्यालयबाट अनुगमन गर्ने ।
- इ) तोकिएको मामदण्ड पुरा गरेका समूहलाई अनुगमन प्रतिवेदनको आधारमा पशु विकास समन्वय समितिले छनौटका लागि आधार तयार गरी नगर कार्यपालिकामा पेश गर्ने । नगर कार्यपालिकाले आवश्यक छनौटको निर्णय गर्ने ।
- ई) सेवा ग्राही सँग अनुसूची ४ बमोजिम कार्यक्रम कार्यान्वयन सम्झौता गर्ने ।
- उ) सम्झौता बमोजिम कार्य सम्पन्न भई सकेपछि समूहले आवश्यक कागजात संलग्न राखी भुक्तानी पाँउ निवेदन पेश गर्ने ।
- ऊ) कार्यक्रम सम्पन्न गरेको प्रमाण, विल भरपाई, अनुगमन प्रतिवेदनको आधारमा कुल लागतको ५० प्रतिशत तथा अधिकतम रु ३००००० तिन लाख सम्म भुक्तानी दिने ।

द. समूह छनौटका आधारहरू:-

- समूह सूचना प्रकाशन हुनु भन्दा पहिले दर्ता भई सञ्चालनमा रहेको र हाल सम्म नेपाल सरकारको कुनै पनि निकायबाट कुनै प्रकारको अनुदान २ आ.व. देखि नपाएको हुनु पर्ने ।
- समूहका सदस्यहरु सँग वा उक्त कार्यक्रममा समूहको तर्फबाट छनौट गरी लाभाम्बित हुने सम्पूर्ण कृषकहरु सँग बाखाको हकमा ५ वटा माउ, गाई/भैसीको हकमा २ वटा, बंगुरको हकमा ५ वटा, कुखुराको हकमा १००, माछाको हकमा ३ कट्टा क्षेत्रफलमा पालन भएको हुनु पर्नेछ ।
- समूहमा १० जना भन्दा माथि सदस्य भएको ।

९. खर्चको मापदण्ड:- समूहका लागि प्रति समूह बढीमा एक लाख देखि तिन लाख सम्म समूह आयआर्जनका लागि अनुदान कार्यक्रम पशु सेवा शाखा मार्फत कार्यक्रम तर्जुमा गरिनेछ । उक्त रकम समूहको ५० प्रतिशत साँभेदारीमा खर्च गरीनेछ । तपशिल बमोजिमका शिर्षकमा उक्त रकम खर्च गर्न सकिनेछ ।

तपशिल:

- बाखा, कुखुरा, बंगुर खोर सुधार, गाई भैसी गोठ सुधार, माछाको पोखरी निर्माण, नश्ल सुधारका लागि बोका, राँगा, साँडे, बंगुरको विर खरिद, माछाका भुरा खरिद, आवश्यक साना कृषियन्त्र उपकरण खरिद, औषधी, विमा, तालिम, पोषण सुधारका लागि मिनरल ब्लक व्यवस्थापन, घाँस खेती, बाह्य परजिवी नियन्त्रण जस्ता शिर्षकमा समूहबाट सस्तो ब्याजमा ऋण (बढीमा बार्षिक ५ प्रतिशत) लिई कार्यक्रम गर्नुपर्नेछ ।
- नगरपालिकाले उपलब्ध गराउने उक्त रकम समूहको घुम्ती कोषको रुपमा हुनेछ । समूहका सदस्यहरुलाई कृषि कर्म गर्न आवश्यक परेका बेला माथि उल्लिखित ब्याजमा ऋण लिई समूहले निर्णय गरे बमोजिमको समय भित्र समूहलाई ब्याज र सँवा फिर्ता गर्नु पर्नेछ ।
- समूहले तोकिएको ब्यजदर भित्र रहने गरी आवश्यकता अनुसार निर्णय गरेर समय समयमा ऋण परिचालन र असुली गर्नु पर्नेछ ।
- नगरपालिकाले उपलब्ध गराउने यो कोष विउ कोष भएकाले यसमा समूहको तर्फबाट विभिन्न माध्यमबाट (ब्याज, जरिवाना, हर्जना, देउसी,भैलो, चन्दा) विउ कोष बृद्धी गर्नु पर्नेछ ।

।

- समूले तथा समूहका कुनै पनि सदस्यले यो रकमको हिनामिना गर्न पाउने छैन । यदि त्यस्तो भएमा सम्झौता बमोजिम समूहबाट नगरपालिकाले सरकारी बाँकि सरह असुलउपर गरी न.पा.को सेवा सुविधाबाट बञ्चित गर्न सकिनेछ ।
- १०. **भुक्तानी प्रक्रिया:-** समूहले स्वीकृत कार्यक्रम अनुसारको कार्यक्रम सम्पन्न गरी सकेपछि सम्बन्धितको सिफारिस, अनुगमन प्रतिवेदनको आधारमा कुल खर्चको ५० प्रतिशत रकम भुक्तानी गर्न सकिनेछ ।

अनुसूची-१

दफा ७ (अ) सँग सम्बन्धित ।

कृषक समूहमा आयआर्जन कार्यक्रमको प्रस्ताव आह्वानको सूचना । सूचना ॥ सूचना ॥ सूचना ॥

मिति: २०..../.../...

यस मधुवन नगरपालिका पशु सेवा शाखाको आ.व. २०..../२०.... को वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम तपशिल बमोजिमको कार्यक्रम रहेको हुदा यस मधुवन नगरपालिका अन्तरगतका वडा न. १ देखि ९ सम्मका साँभेदारी गर्न ईच्छुक यो सूचना प्रकाशन हुनु भन्दा पहिले सम्बन्धित निकायमा दर्ता भएका र यस भन्दा पहिले कुनै पनि प्रकारको अनुदान कार्यक्रममा सहभागी नभएका पशुपन्छी पालक कृषक समूहबाट दरखास्त आह्वानको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ । यो सूचना प्रकाशन भएको मितिले १५ दिन भित्र पशु सेवा शाखामा दरखास्त माग निवेदन दिनु होला । पुनश्च: आवेदन साथ तपशिल अनुसारका कागजातहरु संलग्न राख्न हुन समेत यसै सूचना द्वारा सूचित गरिन्छ ।

तपसिल:

क्र.स.	कार्यक्रमको नाम	सङ्ख्या	नगरपालिकाको साँभेदारी रकम रु	कैफियत
१				
२				

संलग्न गर्नु पर्ने कागजातहरु-

- माग निवेदन ।
- संक्षिप्त कार्ययोजना ।
- लाभाम्बित सदस्यहरुको लनेपाली नागरिकताको प्रतिलिपि ।
- समूह सम्बन्धित निकायमा दर्ता भएको प्रमाणको प्रतिलिपि ।
- वडा कार्यालयको सिफारिस ।
- समूहको कार्यक्रममा प्रस्ताव पेश गर्ने र लाभाम्बित छनौट गरेको निर्णय प्रतिलिपि ।
- परियोजना छनौट भएमा कार्यान्वयन गर्ने प्रतिबद्धता पत्र ।

अनुसूची-२

दफा ७ (अ) सँग सम्बन्धित ।

कृषक समूहमा आयआर्जन कार्यक्रममा अनुदान सहयोग प्राप्त गर्नको लागि दिईने
आवेदन-पत्र

श्रीमान् प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतज्यू
मधुवन नगरपालिका
बर्दिया ।

मिति:

बिषय- समूह आयआर्जन कार्यक्रम उपलब्ध गराई दिने बारे ।

महोदय,

हाम्रो श्री समूह ठेगाना मधुवन लाई उक्त अनुदान सहयोग प्राप्त गरी पशुपन्ध्री पालन/ माछा पालन जस्ता कार्य गर्न तिव्र ईच्छा भएकाले निम्नानुसार कागजात राखी निवेदन गर्दछौ । हाम्रो समूहले हाल सम्म नेपाल सरकारको कुनै पनि निकायबाट कुनै प्रकारको अनुदानमा सहभागी नभएकाले हामिले अनुदान सहयोग प्राप्त गरेमा निर्धारित प्रकृया अनुसार सम्बन्धित वडा भित्रै रही कार्य गर्ने प्रतिबद्धता सहित यो माग निवेदन पेश गर्दछौ । साथै तपसिल अनुसारका कागजातहरु यसै निवेदन साथ संलग्न राखेको ब्यहोरा समेत अनुरोध छ ।

तपसिल-

- माग निवेदन ।
- संक्षिप्त कार्ययोजना ।
- लाभाम्बित सदस्य हरुको नेपाली नागरिकताको प्रतिलिपि ।
- समूह सम्बन्धित निकायमा दर्ता भएको प्रमाणको प्रतिलिपि ।
- वडा कार्यालयको सिफारिस ।
- समूहको कार्यक्रममा प्रस्ताव पेश गर्ने र लाभाम्बित छनौट गरेको निर्णय प्रतिलिपि ।
- परियोजना छनौट भएमा कार्यान्वयन गर्ने प्रतिबद्धता पत्र ।

निवेदक

नाम

दस्तखत

ठेगाना

अनुसूची- ३

दफा ७ अ सँग सम्बन्धित ।

कृषक समूहमा आयआर्जन कार्यक्रममा अनुदान सहयोग कार्यक्रमको संक्षिप्त कार्य योजना ।

समूहको नाम-

ठेगाना-

सञ्चालन गर्न खोजेको कार्यक्रम र स्थान-

सहयोग स्वरूप माग गरेको अनुदान रकम/लगानी

आफ्नो समूहका सदस्यहरुको लगानी-

उत्पादन हुने वस्तु-

उत्पादित वस्तुको बजार-

व्यवशायले वातावरणमा नकरात्मक प्रभाव पार्छ/पार्दैन-

समूह दर्ता भएको निकाय-

मिति-

संचालन गरिने कार्य विवरण-

क्र.स.	संचालन गरिने क्रियाकलाप	अनुदान सहयोग	नीज लगानी	जम्मा लगानी

लाभाम्वित हुने कृषक विवरण:-समूहको बैठकबाट छनौट निर्णय र समूहबाट पशुपन्छी पालन/माछा पालन गर्न ऋण माग गरेको निवेदन बमोजिम हुनु पर्ने

क्र.स.	कृषकको नाम थर	ठेगाना	जम्मा पशुपन्छी संख्या	माग रकम रु	कैफियत
१					
२					
३					
४					
५					
६					
७					
८					
९					
१०					

व्यवशायमा श्रमको व्यवस्थापन-(क)पारिवारीक.....(ख) बाहिरबाट.....जना

(ग) जम्माजना

उत्पादित वस्तुको बजार-

अपेक्षित वार्षिक प्रतिफल-

हस्ताक्षर-

समूहको छाप

नाम-

पद-

मिति-

अनुसूची ४
दफा ७ (ई) सँग सम्बन्धित ।
सम्झौता -पत्र

मधुवन नगरपालिका पशु सेवा शाखाको आ.ब. २०.../२०..... को वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार कृषक समूहमा आयआर्जन कार्यक्रम सञ्चालन गर्न (यस पछि पहिलो पक्ष भनिने) मधुवन नगरपालिका बर्दिया रसमूहयस पछि दोस्रो पक्ष भनिने) बिच मिति:..२०../../.. मा तपशिलका सर्तनामाहरु गरी गराई कार्यक्रम सम्पन्न गर्न सम्झौता गरि दियो/लियो ।

- दोस्रो पक्षले सम्झौता भएको लगत्तै काम सुरु गर्नु पर्ने छ । यो कार्यक्रम मधुवन न.पा मा सम्पन्न गरिनेछ र समायावधी (बढीमा ३ मिहना) २०..... असार १ गते सम्म हुनेछ ।
- प्रथम पक्षले स्वीकृत कार्ययोजना अनुसार कार्य सम्पन्न गरी सके पछि भुक्तानी निवेदन , बिल भरपाई सामाजिक लेखा परिक्षण लगायतका कागजात पेश गरे पश्चात अनुगमन गरी प्रतिवेदनका आधारमा दोस्रो पक्ष लाई बैङ्क खाता मार्फत रकम भुक्तानी दिईने छ ।
- यस आर्थिक वर्ष २०..../२०..../मा अनुदान ग्राही लाई स्वीकृत कार्ययोजना अनुसार रु तथा कार्य सम्पन्न प्रतिवेदनको ५० प्रतिशत रकम उपलब्ध गराउने छ जसमा अनुदान बराबरको लगानी स्वलगानी बाफत फार्मका सञ्चालकले लगानी गर्नु पर्नेछ ।
- प्रथम पक्षले कार्यप्रगतीको आधारमा भुक्तानी गरिने छ । तोकिए अनुसारको परिमाणमा वा क्षेत्रफलमा काम नभएमा पुरै रकम भुक्तानी गर्न बाध्य हुने छैन ।
- स्वीकृत कार्ययोजना बमोजिमका सम्पूर्ण कार्यहरुको जिम्मेवारी दोस्रो पक्षको हुने छ ।
- दोस्रो पक्षले नियमित रूपमा प्रगती विवरण लगायत अन्य तथ्याङ्कहरु प्रथम पक्षलाई अनिवार्य रूपमा उपलब्ध गराउनु पर्ने छ ।
- प्रथम पक्षको तर्फबाट अनुगमन कार्यमा सहयोग गर्नु दोस्रो पक्षको दायित्व हुने छ ।
- पशुपन्छीहरुको विमा अनिवार्य दोस्रो पक्षले गर्नु पर्नेछ ।
- कार्यक्रम सञ्चालनको क्रममा आउन सक्ने द्विविधाका विषयमा दुबै पक्षको आपसि सहमति अनुसार हुने छ ।
- निर्माणको हकमा प्राविधिक लागत अनुमान प्रतिवेदन अनिवार्य पेश गर्नु पर्नेछ ।
- सम्झौतामा उल्लेख हुन छुटेका विषयको हकमा प्रचलित कानुन बमोजिम हुने छ ।
- बिभिन्न कारण काबु भन्दा बाहिरको परिस्थिति श्रीजना भएमा/ समयमा कार्य सम्पन्न नभएमा प्रथम पक्ष दोस्रो पक्षलाई भुक्तानी दिन बाध्य हुने छैन ।
- रकमको हिनामिना तथा दुरुपयोग भएमा नगरपालिकाले सरकारी बाँकि सरह असुल उपर गर्न सक्नेछ ।
- सम्झौताका बुदाहरु आवश्यकता अनुसार थपघट र परिमार्जन गर्न सकिने छ ।

दोस्रो पक्षको तर्फ बाट

हस्ताक्षर:

नाम:

ठेगाना:

सँस्था/फार्म छाप

साक्षि:

नाम:

ठेगाना:

प्रथम पक्षको तर्फ बाट

हस्ताक्षर:

नाम:

पद:

कार्यालयको छाप

साक्षि:

नाम:

पद:

इति सम्बत २०.. .. साल ..महिना.....गते रोज सुभम् ।

- १ कार्यक्रम माग गर्ने सम्बन्धमा ।
२- सहभागी छनौट गर्ने सम्बन्धमा ।

नर्णयहरू:

- 1- प्रस्ताव न. १ माथि आवश्यक छलफल गर्दा यस सुर्योदय दुग्ध उत्पादक कृषक समूहका सदस्यहरूको आयआर्जन गर्नका लागि मधुवन नगरपालिका सँग कृषक समूहमा आयआर्जन कार्यक्रम माग गर्ने निर्णय गरियो ।
- 2- प्रस्ताव न. २ माथि आवश्यक छलफल गर्दा उक्त आयआर्जन कार्यक्रमका लागि तपशिल बमोजिमका कृषकहरूलाई तपशिल बमोजिमको उद्देश्यको कार्यहरू गर्नका लागि छनौट गर्ने निर्णय गरियो ।

तपशिल:

क्र.स.	छनौट गरिएको कृषकको नाम	कमको उद्देश्य	माग रकम रु	हस्ताक्षर	कैफियत
१	देव बहादुर खत्री	चारा मेसिन खरिद	१५०००/-		